

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

18 maart 2008

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

**betreffende de instelling van fiscale
en sociale maatregelen als steun voor
de werkzoekenden die zich vrijwillig
heroriënteren naar een knelpuntberoep
of een zelfstandigenactiviteit**

(ingedien door
de heer Pierre-Yves Jeholet c.s.)

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

18 mars 2008

PROPOSITION DE RÉSOLUTION

**relative à l'instauration de mesures fiscales
et sociales soutenant les demandeurs
d'emploi se réorientant volontairement
dans un métier en pénurie ou dans
une activité d'indépendant**

(déposée par
M. Pierre-Yves Jeholet et consorts)

<i>cdH</i>	:	centre démocrate Humaniste
<i>CD&V-N-VA</i>	:	Christen-Democratisch en Vlaams/Nieuw-Vlaamse Alliantie
<i>Ecolo-Groen!</i>	:	Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen
<i>FN</i>	:	Front National
<i>LDD</i>	:	Lijst Dedecker
<i>MR</i>	:	Mouvement Réformateur
<i>Open Vld</i>	:	Open Vlaams liberalen en democraten
<i>PS</i>	:	Parti Socialiste
<i>sp.a - spirit</i>	:	Socialistische partij anders - sociaal, progressief, internationaal, regionalistisch, integraal-democratisch, toekomstgericht.
<i>VB</i>	:	Vlaams Belang

Afkortingen bij de nummering van de publicaties :

<i>DOC 52 0000/000</i>	: Parlementair document van de 52 ^e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer
<i>QRVA</i>	: Schriftelijke Vragen en Antwoorden
<i>CRIV</i>	: Voorlopige versie van het Integraal Verslag (groene kaft)
<i>CRABV</i>	: Beknopt Verslag (blauwe kaft)
<i>CRIV</i>	: Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen) (PLEN: witte kaft; COM: zalmkleurige kaft)
<i>PLEN</i>	: Plenum
<i>COM</i>	: Commissievergadering
<i>MOT</i>	: moties tot besluit van interpellaties (beigekleurig papier)

Abréviations dans la numérotation des publications :

<i>DOC 52 0000/000</i>	: Document parlementaire de la 52 ^{ème} législature, suivi du n° de base et du n° consécutif
<i>QRVA</i>	: Questions et Réponses écrites
<i>CRIV</i>	: Version Provisoire du Compte Rendu intégral (couverture verte)
<i>CRABV</i>	: Compte Rendu Analytique (couverture bleue)
<i>CRIV</i>	: Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes) (PLEN: couverture blanche; COM: couverture saumon)
<i>PLEN</i>	: Séance plénière
<i>COM</i>	: Réunion de commission
<i>MOT</i>	: Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)

Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers

Bestellingen :
Natieplein 2
1008 Brussel
Tel. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74
www.deKamer.be
e-mail : publicaties@deKamer.be

Publications officielles éditées par la Chambre des représentants
Commandées :

Place de la Nation 2
1008 Bruxelles
Tél. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74
www.laChambre.be
e-mail : publications@laChambre.be

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Dit voorstel van resolutie neemt, met een aantal aanpassingen, voorstel van resolutie DOC 51 2893/001 over.

Eind 2006 heeft het sociaal drama bij VW-Vorst op uiterst scherpe wijze duidelijk gemaakt wat de beperkingen van onze arbeidsmarkt zijn. Kort na de aankondiging van het massale banenverlies hebben verschillende activiteitensectoren, in een positieve opwelling van solidariteit, aangegeven hoeveel banen bij hen openstaan. Op die manier zijn duizenden vacatures bekend gemaakt.

Die spontane reactie zet echter aan tot nadenken en legt de vinger op de zere plek van de knelpuntberoepen. De Belgische werkloosheidsgraad blijft hoog (er zijn bijna 412.000¹ uitkeringsgerechtigde volledig werklozen), maar toch stelt men vast dat er elk jaar in verschillende beroepen of sectoren te weinig arbeidskrachten zijn (technici voor het onderhoud van auto's, metselaars, verplegers, slagers, elektriciens, elektriciens werktuigkundigen, loodgieters enzovoort).

Onlangs heeft de Vlaamse minister-president een oproep tot de Walen en Brusselaars gedaan. Om het tekort aan arbeidskrachten het hoofd te bieden wil hij de intergewestelijke mobiliteit opvoeren. Tegen 2010 zal Vlaanderen 50.000 werknemers uit beide andere gewesten nodig hebben. Unizo is van mening dat Vlaanderen momenteel voor de Franstaligen over 12.000 vacante banen beschikt.

Om te gaan werken steekt thans 17% van de Walen een gewest- of nationale grens over. Er zijn er al 36.000 die in Vlaanderen gaan werken. Die weg moet worden voortgezet; mobiliteit moet worden aangemoedigd.

Elk jaar geeft onderzoek naar de situatie van de knelpuntberoepen in België aan welke activiteitensectoren of beroepen er niet ten volle in slagen de nodige arbeidskrachten te vinden.

Uit dat onderzoek blijkt dat het tekort aan arbeidskrachten hoofdzakelijk te wijten is aan het feit dat op het vlak van de bekwaamheden het aanbod niet aangepast is aan de vraag. Om de knelpuntberoepen weg te werken lijkt het dan ook onvermijdelijk dat inzake opleiding dingen moeten gebeuren.

DÉVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

La présente proposition reprend le texte de la proposition de résolution 51 2893/001, moyennant quelques adaptations.

Fin 2006, le drame social de VW Forest nous a enseigné avec une violente acuité les limites de notre marché de l'emploi. Au lendemain de l'annonce de la perte massive d'emplois, différents secteurs d'activités ont, dans un élan de solidarité du meilleur aloi, établi l'inventaire des postes d'emplois vacants en leur sein. Plusieurs milliers d'offres d'emploi sont ainsi apparues au grand jour.

Le mécanisme spontané auquel nous avons pu assister in casu force cependant la réflexion. Il met sur la table la question des métiers en pénurie. Alors que le taux de chômage belge se maintient à un niveau élevé, près de 412.000¹ chômeurs complets indemnisés, des déficits de main-d'œuvre sont constatés chaque année dans plusieurs professions ou secteurs (techniciens en maintenance automobile, maçons, infirmiers, bouchers, électriciens, électromécaniciens, plombiers...).

Le ministre-président flamand lançait un appel, dernièrement, aux wallons et bruxellois. Pour faire face à la pénurie de main-d'œuvre, il entend encourager la mobilité inter-régionale de ceux-ci. D'ici 2010, la Flandre aura besoin de 50.000 travailleurs venant des deux autres Régions. L'Unizo estime que la Flandre dispose actuellement de 12.000 emplois vacants pour les francophones.

À ce jour, 17% des wallons traversent une frontière régionale ou nationale pour aller travailler. Ils sont déjà 36.000 à travailler en Flandre. Nous devons continuer dans cette voie et encourager la mobilité.

Les études consacrées à l'état des lieux des fonctions critiques en Belgique répertorient chaque année les secteurs d'activités ou professions qui ne parviennent pas à maximiser l'embauche dont elles ont besoin.

Elles révèlent que les pénuries de main-d'œuvre résultent principalement d'une inadéquation de compétences entre l'offre et la demande de travail. En conséquence, il apparaît que la résorption des fonctions critiques passe inévitablement par la formation.

¹ 411.800 uitkeringsgerechtigde werkzoekenden in november 2007 (bron: RvA).

¹ 411.800 chômeurs demandeurs d'emploi indemnisés en novembre 2007 (source Onem).

Om voor dat tekort aan arbeidskrachten in bepaalde sectoren een oplossing aan te reiken, volstaat het echter niet opleidingsprogramma's uit te werken die aangepast zijn aan de vraag van de ondernemingen. Men moet ook de werkzoekenden ertoe aansporen zich te heroriënteren en opleidingen te kiezen die uiteindelijk tot een baan in een knelpuntberoep leiden. Die stap ligt niet voor de hand, noch op technisch vlak, noch wat het gezinsleven betreft, want soms moet een punt worden gezet achter alles wat tot dan een beroepsloopbaan heeft uitgemaakt. De keuze voor de heroriëntering, die wil om zich aan te passen aan het aanbod inzake vacante banen moet derhalve worden gesteund en beloond.

De vorige regering heeft een resoluut beleid gevoerd om de koopkracht van de werkenden te verbeteren, en dus wat ze netto meer verdienen. De regering heeft onder meer de voor 2007 aftrekbare forfaitaire beroeps-kosten verhoogd (74 miljoen euro), in dezelfde begroting een bedrag van 30 miljoen euro² opgenomen – dat bedrag is bestemd voor de verhoging van het gewaarborgd maandelijks minimumloon – waarbij de toekenning van het omnio-statuut (verhoogde tegemoetkoming van remgelden) zal afhangen van de inkomsten en niet meer van het statuut (weduwe of weduwnaar, gepensioneerde enzovoort), de verhoogde kinderbijslag behouden gedurende 2 jaar als de betrokkenen opnieuw werk vindt, en de toepassing van de belastinghervorming voortgezet.

Het is in het verlengde daarvan dat, heel concreet, wordt voorgesteld gedurende één jaar het nettomaandloon van de werkenden die opnieuw aan de slag gaan in een knelpuntberoep, te verhogen met 100 euro. Wij verzoeken de regering het parlement voor te stellen dat politiek streven om te zetten in wetgevende en regelgevende teksten betreffende de bedrijfsvoorheffing en de personenbelasting (in navolging van wat in het recente mechanisme van de overuren werd gedaan, in overleg met de sociale partners).

Tevens suggereren wij dat werkzoekenden die een zelfstandigenactiviteit aanvatten, worden beloond. Zij zouden hun werkloosheidssuitkering mogen behouden gedurende maximum zes maanden na de aanvang van hun activiteit, teneinde het hoofd te bieden aan de problemen van rendabiliteit waarmee zelfstandigen te kampen kunnen krijgen bij het opstarten van hun onderneming.

Het initiatief zou zo snel mogelijk leiden tot de begeleiding van de werkzoekenden die uitdrukkelijk vragen in een van die specifieke regelingen te worden

² Daardoor komt de totale inspanning van de regering inzake de werkbonus op meer dan 600 miljoen euro.

Cependant, pour remédier à la pénurie de main-d'œuvre rencontrée dans certains secteurs, il ne suffit pas d'élaborer des cursus adaptés à la demande des entreprises, il faut également stimuler les demandeurs d'emploi à s'orienter, à choisir des formations menant, in fine, à une fonction critique. La démarche n'a rien d'évident, sur le plan technique comme familial. Elle contraint parfois au renoncement de tout ce qui a fait jusqu'alors une carrière professionnelle. Le choix de la réorientation, ce volontarisme à s'adapter à l'offre vacante d'emploi, doit être soutenu et récompensé.

Le précédent gouvernement a mené une politique volontariste pour augmenter le pouvoir d'achat des travailleurs, et donc leur salaire poche, notamment en augmentant les frais professionnels forfaits déductibles (74 millions d'euros) en 2007, en fixant une enveloppe de 30 millions d'euros² dans le même budget, destinée à l'augmentation du revenu mensuel minimal garanti, en basant l'octroi du statut omnio (intervention majorée des tickets modérateurs) sur les revenus et non plus sur le statut (veuf, pensionné,...), en maintenant les allocations familiales majorées pendant 2 ans lorsque la personne retrouve un emploi, et en poursuivant l'application de la réforme fiscale.

C'est dans cette continuité qu'il est proposé, très concrètement, d'augmenter de 100 euros, pendant un an, le salaire poche des travailleurs qui reprennent pied dans l'activité au sein d'un métier en pénurie. Nous demandons au gouvernement de proposer au Parlement une traduction de cette volonté politique, à l'instar de ce qui a été fait dans le mécanisme des heures supplémentaires, en concertation avec les partenaires sociaux, dans les textes législatifs et réglementaires relatifs au précompte professionnel et à l'impôt sur les personnes physiques.

Nous suggérons également qu'on valorise les demandeurs d'emploi qui se lancent dans la mise en place d'une activité indépendante. Ceux-ci pourraient conserver leurs allocations de chômage pendant 6 mois maximum après le début de leur activité, afin de faire face aux problèmes de rentabilité que peuvent connaître les indépendants lors du lancement de leur entreprise.

L'initiative aboutirait à la prise en charge aussi rapide que possible des demandeurs d'emploi qui feraient la demande expresse d'une insertion dans l'un de ces

² Ce qui porte l'effort global consenti par le gouvernement au niveau du bonus crédit d'emploi à plus de 600 millions d'euros.

opgenomen. De activering zou, met inachtneming van de federale bevoegdheidsverdeling, gebeuren door de overhedsinstanties die belast zijn met de begeleiding van de werkzoekenden. Van bij het eerste onderhoud zou het beroepsprofiel van de vrijwillige kandidaat worden onderzocht. Er zou akte worden genomen van zijn wil in een knelpuntsector of een zelfstandigenactiviteit opnieuw aan de slag te gaan, en er zou hem een passende opleiding worden voorgesteld.

In het kader van massale herstructureringen die de oprichting van een begeleidingscel voor ontslagen werknemers vereisen, wordt dezelfde mogelijkheid van specifieke begeleiding naar omscholing geboden onder de verantwoordelijkheid van die cel, die in contact staat met de voor dat gebied bevoegde overhedsinstantie. Dezelfde fiscale en sociale voordelen zouden worden toegekend, naargelang de keuze voor een knelpuntvakrichting of voor een zelfstandigenactiviteit.

De werkzoekende ondertekent een overeenkomst waarin van meet af aan de rechten en plichten worden aangegeven van die specifieke begeleidingen, die voor een bepaalde tijd recht geven op fiscale dan wel sociale voordelen.

Het verschil in behandeling tussen de categorie van werkzoekenden op wie de voorgestane begeleidingen betrekking hebben en de andere werkzoekenden lijkt ons gerechtvaardigd: de opname van de eersten in de knelpuntberoepen biedt immers de mogelijkheid sneller uit het stelsel van de werkloosheidsverzekering te stappen. Dezelfde redenering geldt in het kader van het aanvatten van een zelfstandigenactiviteit, waarbij ervan wordt uitgegaan dat zulks een uitstap uit de werkloosheid impliceert.

Voorts vinden wij dat de overheid borg moet staan voor de sociale kwaliteit van de banen die ze aan de werkzoekenden voorstelt. Het begrip «passende baan» moet bijgevolg met het oog daarop worden bijgestuurd, en het moet tevens uiting geven aan het streven van de werkzoekende om zijn loopbaan een nieuwe wending te geven en snel uit de werkloosheid te stappen.

Bij sluiting of collectief ontslag is de kwestie van de activiteit van de toeleveringsbedrijven even verontrustend. De loopbaan van de werknemers wordt dan onderbroken; bovendien komt de algemene activiteit van de onderneming in gevaar, of verdwijnt ze zelfs. Zulks doet

dispositifs spécifiques. L'activation serait assurée, dans le respect du partage fédéral des compétences, par les organismes publics chargés du suivi des demandeurs d'emploi. Dès le premier entretien, un screening du profil professionnel du candidat volontaire serait réalisé. Sa volonté de réinsertion dans un secteur en pénurie ou dans une activité indépendante serait actée et, si nécessaire, une formation ad hoc lui serait proposée.

Dans le cadre de restructurations massives imposant la mise en place d'une cellule dédiée d'accompagnement des travailleurs licenciés, la même possibilité d'accompagnement spécifique vers la reconversion est menée sous la responsabilité de la cellule active en contact avec l'organisme public territorialement compétent. Les mêmes avantages fiscaux et sociaux seraient accordés en fonction du choix pour une filière en pénurie ou pour une activité indépendante.

Le demandeur d'emploi signe une convention renseignant, dès l'entame, les droits et devoirs de ces accompagnements spécifiques, ouvrant la voie à des avantages fiscaux ou sociaux, pour une durée déterminée.

La différence de traitement entre la catégorie de demandeurs visés par les accompagnements préconisés et les autres demandeurs d'emploi nous paraît justifiée, dans la mesure où l'inscription des premiers au sein de filières en pénurie permet une sortie accélérée du système de l'assurance chômage. Le même raisonnement vaut dans le cadre du lancement d'une activité indépendante impliquant, par hypothèse, une sortie du chômage.

Nous pensons, par ailleurs, que l'autorité publique doit être garante de la qualité sociale des emplois qu'elle renseigne aux demandeurs. La notion d'emploi convenable doit, dès lors, être revue dans ce souci. Elle devra aussi traduire le volontarisme du demandeur à réorienter sa carrière et à sortir rapidement du chômage.

En cas de fermeture ou de licenciement collectif, la question de l'activité des sous-traitants est aussi préoccupante. La carrière des salariés est alors interrompue et, de surcroît, l'activité globale de l'entreprise est mise en danger, voire ruinée. Ceci pose la question de la

het vraagstuk rijzen van de industriële heroriëntering van toeleveringsbedrijven. In dat verband suggereren wij, net als in het kader van het aanvatten van een zelfstandigenactiviteit, de activering van het opleidingsfonds met betrekking tot informatie over en steun voor de uitwerking en financiering van omscholingsprojecten.

réorientation industrielle d'entreprises sous-traitantes. À ce niveau, comme dans le cadre du lancement d'activités indépendantes, nous proposons l'activation du fonds de formation, en ce qui concerne l'information, le soutien à l'élaboration et au financement de projets de reconversion.

Pierre-Yves JEHOLET (MR)
Carine LECOMTE (MR)
Florence REUTER (MR)
Jean-Luc CRUCKE (MR)
Jacqueline GALANT (MR)
Corinne DE PERMENTIER (MR)

VOORSTEL VAN RESOLUTIE**PROPOSITION DE RÉSOLUTION**

DE KAMER VAN VOLKSVERTEGENWOORDIGERS,

stelt vast dat:

A) zich bij Volkswagen-Vorst en in de toeleveringsbedrijven een sociaal drama heeft voorgedaan;

B) meer algemeen, de hoge werkloosheid in België aanhoudt;

C) talrijke activiteitssectoren niet in staat zijn arbeidskrachten aan te trekken;

D) er in de knelpuntsectoren duizenden vacante banen zijn;

E) er meer in het bijzonder in Vlaanderen nu en in de toekomst een gebrek aan arbeidskrachten is;

F) het mogelijk is de intergewestelijke mobiliteit te bevorderen en dat al 36.000 Walen in Vlaanderen werken;

G) de regering van plan is 5 miljoen euro van de begroting 2008 te besteden aan de verbetering van de werknemersmobilitéit tussen de gewesten;

H) talrijke ontslagen werknemers over aanzienlijke beroepservaring beschikken, maar niet over een getuigschrift van hun vaardigheden;

I) de werkzoekenden bij machte zijn hun beroepservaring te valoriseren, door een onderneming op te richten;

VRAAGT DE REGERING:

1) in overleg met de gewesten een lijst van knelpuntberoepen op te stellen en geregeld bij te werken;

2) met de gewesten een samenwerkingsakkoord te sluiten, op grond waarvan het mogelijk wordt, via de overheidsinstellingen voor de opvolging van werkzoekenden en via de cellen voor beroepsomscholing, een opleidingsregeling uit te werken die de belangrijkste knelpuntberoepen omvat;

LA CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS,

A) constatant le drame social survenu à l'usine de Volksagen Forest et dans les entreprises sous-traitantes;

B) constatant, plus généralement, le maintien d'un chômage élevé en Belgique;

C) constatant l'incapacité de nombreux secteurs d'activités à se pourvoir en main-d'œuvre;

D) constatant les milliers d'emplois vacants dans les secteurs en pénurie;

E) constatant, plus particulièrement, le manque actuel et à venir de main-d'œuvre en Flandre;

F) constatant la possibilité d'encourager la mobilité entre Régions et que 36.000 wallons travaillent déjà en Flandre;

G) constatant que le gouvernement a prévu de consacrer 5 millions d'euros du budget pour l'année 2008 afin d'améliorer la mobilité des travailleurs entre les régions;

H) constatant l'important bagage professionnel de nombreux travailleurs licenciés, ne disposant pourtant d'aucune certification de leurs aptitudes;

I) constatant la capacité des demandeurs d'emploi à valoriser leur expérience professionnelle dans la création d'une entreprise;

DEMANDE AU GOUVERNEMENT:

1) en concertation avec les régions, de définir et d'actualiser une liste des métiers en pénurie;

2) de conclure avec les régions un accord de coopération permettant de proposer, via les organismes publics de suivi des demandeurs d'emploi et via les cellules de reconversion professionnelle, un système de formation couvrant les principaux métiers en pénurie;

3) in samenwerking met de gewesten en de openbaarvervoersmaatschappijen de mobiliteit van de intergewestelijke werkzoekenden te bevorderen, door de vervoerscapaciteit te verbeteren;

4) voor de werkzoekenden die voor een zelfstandigenactiviteit kiezen, de werkloosheidsvergoeding gedurende de eerste zes maanden van hun beroepsactiviteit te behouden;

5) met de gewesten een samenwerkingsakkoord te sluiten, op grond waarvan het mogelijk wordt een regeling voor te stellen die door ervaring verworven beroepsvaardigheden valideert;

6) voor de duur van één jaar te voorzien in een verhoging met 100 euro van het nettomaandloon van de werknemers die zich voor een knelpuntberoep hebben omgeschoold, na de wijziging van de regelgeving met betrekking tot de bedrijfsvoorheffing en de personenbelasting;

7) het begrip «passend beroep» te herdefiniëren, om de sociale kwaliteit van de voorgestelde omscholingsberoepen te waarborgen en ook uiting te geven aan de bereidwilligheid van de werkzoekenden die aan hun beroepsloopbaan een andere richting willen geven;

8) het opleidingsfonds te activeren met betrekking tot informatie over en steun voor de uitwerking en financiering van omscholingsprojecten inzake zelfstandigenactiviteiten.

4 maart 2008

3) d'encourager, en collaboration avec les régions et les sociétés publiques de transport en commun, la mobilité des demandeurs d'emploi inter-régionale, en améliorant les capacités de transport;

4) de maintenir les allocations de chômage pendant les six premiers mois de leur activité, pour les demandeurs d'emploi qui se lancent dans une activité d'indépendant;

5) de conclure avec les régions un accord de coopération permettant de proposer un système de validation des compétences professionnelles acquises par l'expérience;

6) d'augmenter, pour une durée d'un an, de 100 euros, le salaire mensuel net des travailleurs reconvertis dans un métier en pénurie, via la modification des dispositions légales et réglementaires relatives au précompte professionnel et à l'impôt des personnes physiques;

7) de redéfinir la notion d'emploi convenable en vue, d'une part, de garantir la qualité sociale des emplois de reconversion renseignés et, d'autre part, de transcrire le volontarisme des demandeurs d'emploi désireux de réorienter leur carrière professionnelle;

8) d'activer le fonds de formation, en ce qui concerne l'information, le soutien à l'élaboration et au financement de projets de reconversion dans l'activité indépendante.

4 mars 2008

Pierre-Yves JEHOLET (MR)
Carine LECOMTE (MR)
Florence REUTER (MR)
Jean-Luc CRUCKE (MR)
Jacqueline GALANT (MR)
Corinne DE PERMENTIER (MR)